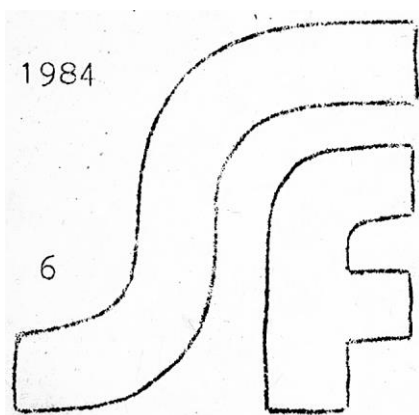

OD ŠUMPERKA DO TEPLIC

UDĚLÁME PRÁCE PRO SF VÍC!!!!

Z obsahu šestého čísla:

Překlady: I. Asimov - Blbouni, E. Machmudov - Nelítostný soudce; povídání o M. P. Jablonském; recenze: D. Adams - Stopařův průvodce galaxií; Pomoc začínajícím autorům SF- J. Veis; povídka od I. Kmínka; zprávy atd.

vědeckofantastický zpravodaj a informátor

vydává Villoidus, SFK MFF UK

neperiodický - pro vlastní potřebu - zdarma

!! Š u m p e r k - 8 4 = SF !! SF = Š u m p e r k - 8 4 !!

Ve dnech 23.-25.11.1984 probíhalo v Šumperku letos již druhé setkání SF klubů. Jeho pořadatelství se ujal tamní SFK při ODPM. Počet zúčastněných klubů se pohyboval v okolí čísla 25 /z 35 v současné době existujících/.

Na dalších stránkách jsou otištěny postřehy z tohoto zajímavého střetnutí.

Chceme býti F A N a t i k y !!!!!

Rozlišování fanoušků SF /návrh ze Šumperka-84/:

- 1/ zájemce o SF - pasivně se občas zúčastňuje atraktivních pořadů s vědeckofantastickou tematikou
- 2/ fanoušek SF - je ochotný účastnit se i méně atraktivních besed, zajímá se o dění v celém SF hnutí, projevuje aktivitu, sbírá knihy
- 3/ aktivista SF - aktivně se účastní práce v klubu, pořádá besedy a schůzky, stará se o klub
- 4/ FAN - pracuje aktivně v celostátním měřítku, zúčastňuje se i mimoklubových akcí /pořádá besedy mimo rámec klubu/ -
- organizuje SF hnutí

MH

O B S A H :

zpráva	str. 1	Šumperk-84=SF /MH/
	" 2	Obsah
zpráva	" 2	MINICON '84 - den plný SF /MH/
cyklus	" 3	Některé zajímavé postavy polské SF část V - M. P. Jablonski /V.Wagner/
Šumperk-84	3	INTERKOM v novém!?! /MH/
PARCON'84	" 4	Pomoc začínajícím autorům SF - III.část /J. Veis + diskutující/
Šumperk-84	" 11	Celostátní literární soutěže SF /MH/
recenze s ukázkami	" 12	D. Adams - Stopařův průvodce galaxií
povídka	" 20	I. Kmínek: Kdo je víc?
Šumperk-84	" 21	Popularizace SF - "kufříkové pořady" /MH/
překlad	" 22	I. Asimov: Blbouni
překlad	" 23	E. Machmudov: Nelítostný soudce
Šumperk-84	" 26	Spolupráce a koordinace mezi kluby Předběžný termín TEPLIC-85 /MH/
<u>POZOR!!!</u>	" 11	Změna - naše soutěž /MH/

M I N I C O N ' 8 4 - d e n p l n ý S F

Očekávané se stalo skutkem - i Praha má svůj CON - je názvem malý, ale významem a obsahem nedocenitelný. Vždyť již prvního ročníku se zúčastnilo 147 registrovaných návštěvníků z celé ČSSR a 32 pořadatelů.

MINICON '84 byl oficiálně zahájen 27.10.1984 v 10 hodin SEČ na "SÁZAVĚ" - koleji, kde sídlí SFK VŠCHT Praha, jež byl spolu s Vladimírem Veverkou hlavním organizátorem.

Úvodní slovo pronesl JAROSLAV VEIS. Poté všichni účastníci žasli při tradiční přednášce ONDŘEJE NEFFA, tentokrát o filmových tricích v SF /podařilo se nám tuto přednášku za pomoci pořadatelů zaznamenat a tak ji někdy otiskneme/.

Přesně v poledne byla otevřena výstava ilustrací MIROSLAVA HAVLÍČKA - grafika, který publikuje SF kresby především v "Sedmičce pionýrů". Od půl třetí probíhal program našeho klubu nazvaný "Bud'-nebo" a od tří hodin do konce programu měl své velké show Vláda Veverka - Kosmické lodě, - Hudba a SF, Vyprávění o "STAR WARS" doplněné diapozitivy /někteří z účastníku tvrdili: "MINICON = VeverCON"!?!/.

Zajímavé je, že se setkání zúčastnilo 65 "neklubistů" /stáří účastníků se pohybovalo od 6 do 52 let/, což svědčí o dobré propagaci a skladbě pořadů.

/MH/

SF: Fanzin pro vnitřní potřebu SFK Villoidus při FO SSM MFF UK
Vychází neperiodicky 5-7 krát ročně
Šéfredaktor: Martin Hlaváč
Na 6. čísle spolupracovali: Zdeněk a Michaela Rampasovi, Olga Dvořáková, Mirek.
Náklad: 200 výtisků; počet stran 26
Redakční uzávěrka 1.12.1984
Adresa: kolej HVĚZDA 36b/2A, 162 08 Praha 6 - Petřiny

je jeden z autorů nastupujícího pokolení spisovatelů literatury SF v Polsku. Narodil se roku 1955 v Zakopaném. Je absolventem Krakovské Polytechniky. Jeho povídky vycházely časopisecky, teprve nedávno vyšel jeho knižní debut „Kryptonim Psima“, kterým si hned zajistil u čtenářů značnou popularitu.

Příběh začíná probuzením posádky hvězdoletu z letargického spánku a i dále se rozvíjí jako klasická „hard SF“ o setkání pozemských astronautů s neznámou mimozemskou civilizací, které je autorem velmi dobře vykresleno a rozvedeno. Ve sledu událostí, s nimiž se hlavní hrdina, astronaut James Rank, vyslaný ve výsadkovém modulu na průzkum neznámé planety, setkává, se stále více projevuje ruka neznámého režiséra v pozadí. Původní zdání je, že se jedná o činnost neznámého mimozemského rozumu.

James se delší dobu účastní života přesné kopie historického velkoměsta z 20. století, kterou na planetě nachází. Přitom stále naráží na postavu jistého profesora Magera. Ten mu stále uniká, až ho posléze pozve k rozhovoru. Od něho se James dovídá, že celý let je simulován a posádka se ve skutečnosti nevzdálila ani kousek od Země. Tento velký podvod má podle jeho organizátorů pomoci vyvést společnost ze sociologické krize. Lidstvo mělo pod dojmem setkání s tajemnou vesmírnou civilizací získat sjednocující duchovní cíl a uniknout tak hrozícímu rozkladu civilizační struktury, způsobeného ztrátou zájmu o vědeckou a vůbec veškerou duševní činnost.

Pokračování projektu však najednou ztrácí smysl, neboť před lidmi se neočekávaně otevírá možnost střetnutí se skutečnou mimozemskou civilizací. A zde vrcholí veškeré morální rozpory takové činnosti, která, byť v zájmu „dobré“ věci, vede k manipulaci s lidským jedincem a celou společností bez jejího vědomí. James je vybrán jako prostředník mezi tvůrci projektu a posádkou, které je třeba sdělit, že jejich „let“ již ztratil smysl a je třeba jej ukončit.

Hrdina nyní řeší dilema, které již dobře známe z románů Adama Wisniewského-Snerga. Nachází se v reálně existujícím, skutečném světě nebo jen v kulisách fabulované hry? Musí se za každou cenu dozvědět pravdu, a tak se rozhodne pro „fingovanou“ smrt rozbitím svého výsadkového modulu o bok hvězdoletu.

Autorovi se podařilo řadu závažných filosofických otázek odít do velice čtivého a dobře napsaného klasického SF obleku. Postavil je však do trochu jiného a zvláštního úhlu, což je dobrým příslibem pro jeho další tvorbu.

Literatura: Jablonski, M. P.: Kryptonim Psima /Iskry, Warszawa, 1982/
Zpracoval Vladimír Wagner

- x - x - x - x - x - x -

Š u m p e r k - 8 4 - INTERKOM v novém !?!!

Z INTERKOMu se má od příštího roku stát "pravidelný" //! měsíční zpravodaj, který bude informovat o dění v SFK a ve světové SF, bude rovněž uveřejňovat postřehy a diskuze „od“ fandomu.

Proto také každý klub určí jednoho svého člena, jež bude do INTEKKOMU dodávat diskuze, nápady, inspirace a především informace o minulém či budoucím dění v klubu /minimálně půlročně/.

MH

Dalším zajímavým programem PARCONu byla

P a n e l o v á d i s k u s e,

kteřou vedl Jaroslav Veis a které se zúčastnilo velké množství lidí. Někteří se účastnili i diskuse. Pro diskutující hlasy z davu /osazenstvo/ si definujeme zkratku H.D.

Bohužel jsme opět dorazili pozdě, a proto začátek bude utržený - mluvilo se o značné části pesimismu v SF tvorbě.

J.V. Poslední Einsteinův objev byl tak závažný, že ho sám mistr ukryl - dost často se o tom píše v SF/já jsem to také jednou použil/; je to vlastně doklad rostoucího pesimismu a vědec, který před tím pracoval pouze na svém objevu a neměl nutnost uvažovat o nějakých celospolečenských problémech, musel toto dělat - přistupoval k tomu různě, a to že se třeba zabýval jenom záležitostí vědeckou, že odmítal uvažovat z hlediska všelidské etiky, to ještě neznamenal, že byl menším vědcem nebo menším člověkem.

Vědci se sami vyjadřují filozoficky, skepticky a opatrně co dál dělat. Někteří naopak jakoukoli společenskou úvahu odmítají - nemá smysl brzdit rozvoj vědy ze strachu, co by se stalo, kdyby náhodou..., že sice chápou, že je možno to zneužít, ale přece by to nikdo neudělal - odmítají myšlenku na to, že by z hlediska etického nechali svých experimentů.

Pak tu nastupují další vědci, kteří, mohou svým způsobem nahrávat tomu pesimismu; nakolik věda a to, co se později odráží v literatuře, ovlivňuje další vývoj a může nás zlikvidovat aniž si to nějak uvědomíme - a jsou to přitom drobné, nepodstatné věci. Proč např. některá částice z urychlovače, uvolněné s velmi vysokou energií, nemůže být tím kamenem, který se hodí na naprosto klidnou hladinu a nezmění vesmírné vakuum tak, že vznikne úplně něco, jiného - vesmír bude dál existovat, ale v naprosto jiné podobě - to jest bez nás... Je to problém, který vede člověka k pesimistickým pohledům na vědu a na svět i na SF, nebo ne?!

Jiná věc je - záležitosti vyloženě lidské - v podstatě medicíny: četl jsem před několika týdny recenzi na americkou knihu „Dlouhé umírání děťátka Ondřeje“ - je to děsivě závažná záležitost, protože je to životopis dítěte, které se narodilo s takovými poškozeními mozku a dalších životně důležitých orgánů, že se pomocí všech možností současné medicíny dokázalo narodit a dokázalo těch deset měsíců, než zemřelo, žít; ale dokázalo žít nebo dokázalo umírat, jaký smysl má v tuto chvíli medicína a další její rozvoj???? Má právo lékař v tuhle chvíli to dítě udržovat při životě? Není to jenom tenhle případ - rodiče, nechtěli dovolit lékařům operaci jejich zrovna narozeného dítěte, které by se po operaci možná dožilo 10 let, ale v naprostém stavu živoření a bez fungujícího mozku; kdyby se operace nepovedla, dítě by do 1.-2 měsíců zemřelo. Povinností lékaře je tuto operaci provést - zachránit ten život; mají rodiče právo na to říci ne, my chceme, aby tohle dítě zemřelo, protože by to bylo 10 let ne života, ale 10 let umírání??? To

je další, svým způsobem pesimistický aspekt nesmírně pozitivního rozvoje vědy, rozvoje světa. I když přirovnání velmi často „kulhají“, tak mě někdy napadá jako kdyby člověk seděl za volantem závodního Lotusu s turbomotorem, měl na to všechno, jel po okrese a proti němu tanková kolona, z druhé strany JZD s řepou, a zdravý rozum mu velel jet dvacítkou, i když může jet tou dvoustovkou; jenomže statistika dopravních nehod říká, že pud sebezáchovy není tak silný, a že často jezdíme tou dvoustovkou. Neplatí to také někdy o rozvoji vědy??!??

Takže když se zase vrátím k žánru a začnu uvažovat, co je smyslem existence SF, tak soudím, že smysl literatury jako takové spočívá v tom, aby všechny problémy, o nichž jsem mluvil i nemluvil, odrážela, a že nám nutně kreslí svět dost často ve velmi pochmurných barvách!!! Filmy z posledních let nejsou utopické, ale antiutopické, a když si člověk přečte Strugatských „LES“, tak to četba povzbuzující není, i když je velice poučná, často se také mluví o varovné roli SF, takže často nám zde vystupuje ten pesimismus. Často si stěžujeme, že je SF čím dál více pesimistická. Vychází to pravděpodobně z toho, že ten optimismus všichni potřebujeme, neseme to v sobě, a zároveň se nechceme smířit s optimismem laciným, který vychází pouze z přání a parafrází: „nějak to dopadne, co si s tím budeme lámat hlavu“.

Úvodní část zakončil J.V. citátem: Když komusi z velikánů SF vyčítali, že ta dnešní SF vytváří obraz budoucnosti většínou dosti pochmurný, tak se urazil a řekl: „Co mi to povídáte, vždyť SF je optimistická už tím, že na rozdíl od spousty jiných tvrdí, že nějaká budoucnost bude!!!“

H.D. Myslím si, že důležitý je, aby byla dobrá. Může se napsat kniha, ale když bude optimistická - špatná, může působit přesně opačně.

H.D. Mezi dobré knihy patří většinou ty, které vyznívají pesimisticky. Antiutopie patří mezi díla, která tvoří i lidé, nepůsobící v oblasti SF, což vlastně také něco málo říká o literární úrovni - např. KALOCAIN. Když jsem si ho přečetl, tak jsem si řekl: „Je třeba něco dělat, aby se to tak nestalo!!!“ Myslím si, že právě to je určitý způsob - pesimistická kniha může dát více /určitým způsobem/ než kniha optimistická. Mě dokáže dovést, k totálnímu pesimismu „rozjukaná“ optimistická knížka, jak je nám dobře, jak je všechno černobílé.

H.D. Já si myslím, že problém je i čistě technický. Když budu chtít napsat antiutopii, tak se podívám vedle sebe a posunu to o dvacet let. Smog tam bude ještě víc smrdět, na Blízkém východě se bude ještě více válčit, bomby budou ještě silnější, v Krkonoších už nebude žádný strom, a když to dobře napíšu, tak je z toho parádní Sci-fi. Ale když budu chtít napsat utopii, tak budu muset vymyslet, co s tím smogem, co s tím Blízkým východem, co s téma Krkonošema, jak budeme dělat energii, aby nás to nesužovalo, jaký budou lidský vztahy v komunismu..

Myslím si, že napsat antiutopii je v podstatě lehčí, než napsat dobrou utopii. Proto se jich víc povede. Když někdo má dobrý nápad a chce napsat krásnou utopickou povídku, která má pózu, která má naladit lidi, tak musí být jo velký mistr, aby napsal něco jiného než to, co už tu je - vytvořit nějakou novou společnost, do toho musí podle mě dát daleko více.

H.D. Rád bych se zeptal, vzpomeneme-li si na tituly dobrých přesvědčivých utopií, hlavně vzniklých v nové době, marně vzpomínám na knihu kvalitní, která by zůstala v paměti a přitom byla /jednoznačně utopií většinou dopadnou jako traktáty; např. Jefremov apod. - je myšlenkově obrovský, ale literárně je to traktát.

H.D. Skeptiky k tomu vede např. i to, že těch mimozemšťanů moc nebude, protože výzkumy neustále omezují možnosti rozumného života ve vesmíru. I zde je jistý skepticismus, že takové ty „první“ SF, kde bylo všude tisíce mimozemšťanů /např. STAR WARS apod./ už, pokud chce vycházet z reality, nejsou „reálné“ - musí to omezit - musí si vystačit s pozemšťany nebo s něčím podobným.

H.D. A teď mě napadá, co je to ten optimismus??? Když vezmeme např. Nový svět - není to nakonec optimistická knížka? Až na pár nespokojenců jsou všichni strašně šťastní, mají se dobře..., není to tedy optimistická knížka??? Když to budeme počítat na procenta, tak zcela určitě největší procento lidí je šťastných, akorát malá množina je těch, kteří se bouří a jsou na Islandu.

J.V. Konec konců téma mutantů, které působí na většinu publika velmi pesimisticky - jako degenerace lidstva, ale nakolik máme právo prohlašovat mutanty za tvory degenerované, vždyť my z hlediska neandrtálce jsme jacísi podivní mutanti, kteří by pořádného jeskynního medvěda neulovili.

H.D. Tohle přece Lem tvrdí, že neandrtálec býložravý, mírumilovný, byla nejperspektivnější linie, na kterou země byla vůbec schopná přijít.

J.V. Jestli pak nakonec ten optimismus zachování stavu není tím nejkrásnějším druhem konzervatismu?!? Ale na druhé straně, když to vezmeme do důsledků, bychom neměli mít nic proti ekologickým vlivům, ale vážít si těch jedinců z nás, kteří se dokážou přizpůsobit vyššímu obsahu SO₂, protože to jsou perspektivní tvorové; a my jsme zákonitě odsouzeni.

H.D. Když se zamyslíme nad dalším vývojem člověka; a to s otázkou optimismu a pesimismu souvisí, tak je tu dost patrný rozdíl přístupu mezi západními a východními autory SF. Západní důsledně staví na thesi, že člověk zůstane více méně takový, jaký je. Pokud budují optimismus, budují ho na tom, že společnost jako taková si najde nějaké rozumné Zásady, ale člověk zůstane s touhou po slávě, s pudem konkurence, soupeření a s tím vším. Plusem toho je, že západní SF je v jistém pohledu pro čtenáře, /naše/ zajímavá neboť je plná konfliktů mezi takovými typy lidí.

Otázka je ovšem, jestli si ta společnost může najít rozumný způsob řešení všech problémů, které vyvstávají s typem člověka jako je dneska.

Autoři jako Jefremov říkají tedy, že ne, že se člověk musí změnit. A je možné, že se člověk i jeho filosofie skutečně změní / dokonce i pudové otázky se změní/. Ovšem psát o takovém člověku je pro mě skutečně těžké, protože to je něco jako když člověk je od narození slepý a má si nechat vysvětlit barvy nebo vyprávět o nich. Jednak je to těžké a jednak když to ten autor skutečně napíše, tak ty představy, které mají ti jiní lidé, připadají dost nezajímavé, což si myslím, že je

ryze literární problém SF a já osobně nevím jak z toho - příkláním se k, tomu, že bych tam rád viděl ty lidičky dnešní, pokud by tu planetu nezničili.

H.D. Padla tady, a dneska ne poprvé, myšlenka, že v podstatě každý autor SF si do té budoucnosti promítá společenský stav, který existuje v současnosti. Takže já se domnívám, že pochopitelně v té současnosti existuje vzhledem k budoucnosti strašná spousta možností, tak vlastně to hodnocení budoucnosti vychází pochopitelně z hodnocení současnosti, což také neříkám nic nového, ale v tomto případě si opravdu myslím, abychom se vrátili k té původní otázce, že dobře udělaná antiutopie má daleko pozitivnější smysl než ta utopie, protože by měla přispívat k budování té společnosti, která nebude antiutopická.

J.V. Já si myslím, že to byla myšlenka, kterou bychom měli nějakým způsobem prosazovat všichni, abychom se antiutopických podob nebáli, že jsou tak říkajíc náhodné.

H.D. Včera jsme viděli film "Svět za 100 let", který ukazoval bombardování Londýna v roce 1940. Jak jsem se dozvěděl od I. Železného, tak byl přijat jako perfektní vtíp v roce 1936 - to byla úžasná senzace. "To je ale blbost! Londýn v roce čtyřicet bombardován!...", takže abychom to nepřecenili, protože tam to bylo tak perfektně provedeno, že jsem si říkal. Že to s těma Angličanama muselo otrást, ale ono nic...

H.D. Vezměme si například „Pána světa“, který byl napsán v roce 1925 a popisoval některými daty velice přesně vývoj v Německu do roku Šestatřicet.

J.V. Ale to už jsou pak opravdu shody a náhody. Autor, který předvídal atomovou pumu v roce 1929 ji předvídal náhodou, to je marné.

H.D. Ale když jí předvídal v roce 1944, tak to už úplná náhoda nebyla.

H.D. Tady přece není otázka kdo co předvídal, ale aby se nestalo to, co se teď předvídá.

J.V. To je smysl všech těch, v podstatě, pesimistických děl v SF.

H.D. Ale dřív to nepomohlo!!!

H.D. Čím černější SF, tím zářivější budoucnost!

J.V. Možná, že toto by byla docela, dobrá základní these: „Čím černější SF, tím zářivější budoucnost!“ Nemohli jsme vidět film „Den po...“, o kterém se hodně psalo, ale který je výrazně pesimistickou záležitostí - mně to tak trochu připomněl ten včerejší film: „Svět za 100 let“, poněvadž v podstatě asi „Den po...“ je mnohem barevnější, mnohem přesvědčivější, mnohem víc odpovídá dnešku, až nato, že končí jenom ten den po..., a ne až tím dalším vývojem, co by se stalo, kdyby se z toho vzpamatovali. Každopádně: je to SF nebo to SF není? Asi to určitou pozitivní roli sehrálo - to, že se ten film udělal, že si to mnoho lidí, kteří o tom před tím neuvažovali, přímo detailně na svém osudu uvědomilo; začali o tom najednou mluvit, vážit to mnohem, mnohem hlouběji.

H.D. To je taková zajímavá, věc, že lidé to, co se děje daleko od nich, v nějakém vzdáleném čase, celkem velice rychle utlumí a přestanou si toho všimnout /např. válka Írán - Irák/. A v tom SF je to velice podobné - pokud někdo čte takovéto

věci, tak pro něj ty katastrofy, vyhlazené kontinenty a rozsekané planety jsou něčím abstraktním, zábavným, zatímco třeba když vidí své vlastní město jak se rozpadá - je smeteno tlakovou vlnou nebo jiným způsobem srovnáno se zemí, tak ho to nutí trochu přemýšlet. Pokud se to tedy vzdálí od Země, tak se musí zvětšit rozměry, což se povedlo Franku Herbertovi v DUNĚ - provozuje v něm ekologii na celé planetě a zapůsobil tím na lidi, aby se dívali kolem sebe.

J.V. Podstatný je také možná aspekt, že větší část SF plní roli zábavnou - a ta se většinou pojí s optimismem, zatímco ta, která si staví závažnější témata, tak už mívá i závažnější dopad z hlediska stavu optimismu.

Vojtěch Kantor:

Já mám jeden postřeh tady odsud - co je pro jednoho radost, pro druhého může být „slza“ - když jste tady obsadili velký sál, abyste se tam obdivovali videorekordéru, což už také signalizuje, abyste nebyli klidní. Mění se jistá podoba toho o čem mluvíme. Je dobré uvažovat o řadě věcí - do jaké míry budou tyto věci dobré pro literaturu a do jaké míry rozvoj této oblasti nás může naplňovat jistým pesimismem. Existuje člověk nalepený na televizní obrazovku což bude umocněno rozvojem videorekordérů - do jaké míry je tady hledisko pesimismu a optimismu estetického vnímání a psychologie.

H.D. Já si myslím, že jak televize nevytlačila kino, divadlo a také literatura existuje dál, tak ani video nevytlačí tyto „klasické“ typy umění. O většině knih se tvrdí, že jsou o hodně lepší, neboť film nikdy nemůže poskytnout tu podstatu, kterou může dát kniha a naopak /krásné efekty, hudba apod./.

V.K. Ale budoucnost mají knížky, které budou mít pohyblivé ilustrace!!!

H.D. Já bych řekl, že televize a film jsou „berličkami“ k literatuře - spousty lidí, kteří nemají na to, aby chytili tu krásu, která je v knize, jde radši do kina, protože tam jim to už režisér „předkousal“ a předkusuje jim to v podobě, kdy nemusí nic domýšlet / např. „Vesmírná odysea 2001“/.

H.D. Tady se bavíme o tom, co literatura vůbec využívá jestli dokáže společnost předělat a otázka je, jestli literaturu vůbec někdo bude číst. Někdo říká, že by šel raději do kina - knížku na čas odloží a stane se, že tuto knížku odkládá neustále - knížek bude neustále přibývat, jako filmů - budete mít knihovnu zacpanou knížkami, které nepřečtete do smrti; budete se dívat jen na ty předžvýkané filmy.

H.D. Já si už delší dobu myslím, že začíná být podstatně větší rozdíl mezi dobrou a špatnou SF, než je mezi dobrou SF a dobrou non SF literaturou. Myslím si, že knížky nemohou být potlačeny neboť knížka je druh přenosu informace, ke kterému může člověk zaujmout velmi osobní vztah - informace podaná knížkou není předkousaná.

Říká se, že dobrý čtenář text dotváří - někteří lidé mají raději knihy bez ilustrací, aby jim nevnucovaly představy - to je další argument, že knížka nemůže zaniknout.

H.D. Já bych měl k tomu jednu připomínku. My jak tady sedíme, tak hrozně rádi čteme SF, ale uvědomte si, že v tom ročním řezu naší řekněme osmnáctileté mládeže může být 200 nebo 300 tisíc mladých lidí, kolik z nich čte SF, kolik z nich vůbec

čte????? Byly dělané průzkumy, které zjistili, že spousta mladých lidí čte tak jednu, dvě knihy ročně - většinou SF, což je pro nás plus. Uvědomte si, že se tady nejedná o ten úzký kruh milovníků SF, ale i o obyčejné lidi. Ty argumenty, že „knihy nezahyne“ - ty platí pro nás, ale ne pro těch 100... učňů ve věku 18 let, z nichž čte pravidelně více jak jednu knihu ročně pouze pár.

V.K. K tomu přihlédla i črta polské „Fantastiky“, kde si italští nakladatelé stěžovali, že to velmi těžce pocítují, a že kromě jednoho specialisovaného nakladatelství několik desítek zmizelo! Myslím si, že ten problém bude a nasazením několika videorekordérů ta věc teprve začne, protože už jsou v běhu možné tvary knihy s pohyblivými obrázky. Bylo by opravdu zajímavé se už připravovat na tu transformaci klasické knihy, která bude opravdu už jen v knihovně. Máte pravdu v tom, že jádro informace tady zůstane, bylo by to dobré domyslet.

Víme obrovskou řadu realit - nějak se s tím psychicky vyrovnáváme, ale myslím si, že optimistickému momentu v této situaci patří, to, že je řada lidí zvědavá na to, co ty nejlepší mozky /lidi/ vymyslí - včetně nás. V podstatě Japonci kupují každou vědeckofantastickou knihu, která vyjde na světě a zkoumají z hlediska každé sebešilenější hypotézy /aby např. transplantovali oko do počítače/. Je veliký zájem i o to, co vaše ušlechtilé shromáždění vymýšlí a chtěl bych jaksí podporovat vaše sebevědomí.

H.D. Ještě jeden jev, který je negativní v SF/ a poněkud strašnější/ - taková komercializace - když jsem jel z prvního PARCONu, tak jsem dostal ve vlaku zadarmo, jako pozornost „SIMACA: Když ještě žili lidé“. Byl bych zvědav, co by to způsobilo, kdybych to dnes dal do dražby... Než tady někdo promluví, tak nejdřív řekne - neukradneš mi ten námět nebo nenapíšeš na to povídku. Každý kouká, kde by tady střelil toho nového Součka, který stál v antikvariátě pár korun, vydražil za 50 Kč, a to je i ve světě - všechno se schovává, zná se řada vakcín, které by pomohly v Africe, ale neprodá se /většinou z cenového důvodu/. Svět je na peníze - vše je za peníze. A s těmi videorekordéry je to také tak - po Praze se dělají „sedánky“ s projekcí. SF filmů s projekcí 10 Kčs za osobu. To je takový průnik těchto oblastí - peněz a videorekordérů.

H.D. Kladu si takovou otázku: Až bude televize plastická, až bude televize snad i číchat, co budeme pak říkat??? Teď vlastně naříkáme nad tím, že kniha pomalu umírá - umění směřuje k dokonalosti /na všech 5 smyslů/. Jde mně o to, jestli to bude dobré nebo špatné.

H.D. Kniha totiž umožňuje čtenáři být spoluúčastníkem procesu tvoření, ale tyto lepší formy předávání informace toho přijímače vymazávají a stává se z noho pouhá „nahrávací hlava“.

H.D. Kniha má za cíl přesvědčit čtenáře o své pravdě, získat a přesvědčit /čtenář si sice dotváří děj a to není to hlavní/, kniha ale také působí na tebe, ne, že působíš na knihu.

H.D. Jenže to zpětné působení tvůrčího procesu na toho člověka je možná významnější, než vlastní obsah knihy, alespoň v dlouhodobém měřítku.

H.D. Má vůbec cenu bavit se, jakou formou bude SF sdělované, je-

li knihou, televizí... Vždyť, na té formě ani tolik nezáleží. - záleží na obsahu.

H.D. Tady vznikla otázka, co bude, až technika dospěje toho nejdokonalejšího stádia - co bude nejdokonalejší - že to bude jako živé - víc ta technika nedokáže udělat /na všechny smysly to bude působit/. Jenže kniha už existuje tisíc let - útočí nejenom na všechny smysly, ale i na šestý i sedmý smysl - rozvíjí člověka /není účelem člověka přesvědčovat - to jsou učebnice a špatné knihy/ - dobrá kniha nepotřebuje někomu něco vnučovat. Je to sdělení osudu člověka a vy to přijímáte za svůj osud nebo si vybudujete jinou konstrukci v hlavě - a to je literatura, která se liší od těch všech technik. Je ale pravda, že lze nabýt osobního vztahu k těm přístrojům - v bytě nenajdete žádnou knihu, ale na televizoru krásnou dečku a na ní překrásnou sochu, a když to nefunguje, tak se s tím budete trápit a získáte k tomu stroji úžasný vztah, zjistíte, že má duši a je s vámi konec /televizor, auto anod./. Pak tu knížku nemůžete zkoumat, pokud jste nezapomněli číst.

J.V. Trochu mně to připomíná jednu povídku B. Aldise, kde polemizuje se svým obyčejným životem - rachotící lednička a zároveň tam předesílá problém, který stvořili nějací roboti, kteří trhají kytky. Všichni se domnívají, že roboti trhají kytky, protože jsou to hodní, mírumilovní roboti /kdo jiný by si také trhal kytky/. Ale omyl - roboti jsou ze železa, vydechují kyslík, čím více kytek, tím více kyslíku, tím více rezivějí - roboti je vytrhávají preventivně. Zvažuje tento papírový problém SF a zvažuje, jsou-li to jeho problémy - nejsou. Jeho problémem je lednička, z které nejde vyjmout svačina, to je jeho živá věc.

H.D. Já si myslím, že knížka se nemusí bát o svoji budoucnost - samozřejmě mohou přijít doby, kdy dočasně ustoupí neboť technika nemůže nahradit literaturu.

H.D. Osobně mám dojem, že SF film dost pokulhává za SF literaturou a osobně bych vyjmenoval na prstech jedné ruky SF filmy, které mě zaujaly.

V.K. Já si myslím, že film i kniha má své přednosti a kvality - film má své vizuální efekty, které knížka nemůže dát, a proto mně celá ta debata připadá zvláštní - stavět jednotlivé druhy umění vedle sebe, když každé má svoji specifiky. Napadá mě demagogická námitka. Jeden z vás argumentoval proti videu, že kniha dává větší představitivost čtenáři - potom tedy bude nejlepší knížka bez popisu věcí - připadá mi, že téma této besedy mělo být „Optimistický nebo pesimistický pohled SF literatury na svět“ a my jsme ulili od tématu.

H.D. Zázrak je v tom, že si všechno, co čtete zosobňujete - vztahujete na sebe /dům si představujete jako svůj a pod./ to technika nemůže nahradit.

H.D. Zásadní chyba je v tom, že se lidi nutí do čtení. - předepisuje se jim, co je dobré a co je špatné /např. "mimočítanková četba"/. Fantastická literatura byla úplně okrajová /na gymnáziu/.

H.D. Mluvíme zvlášť o knihách a zvlášť o filmu - podle mě je to umění, které se dělí na dobré a špatné. Může být kniha špatná tak jako film. A dobrý film přece nepodává všechno v konečném obraze - podává jen nějakou záminku na myšlení, abyste si to

mohli představit zčásti sami.

V.K. Já bych se rád zastal mimoškolní četby, protože jakkoli lze souhlasit s některými argumenty, tak i on si sám něco z toho rád přečetl. Mimoškolní četba nemá z nikoho udělat znalce literatury, ale klade si za cíl být prostředníkem pro širší zájem o literaturu.

H.D. Já nejsem proti mimoškolní četbě, jsem proti tomu výběru.

H.D. Vy se tady pořád hádáte, jestli kniha nebo film. Já si myslím, že každá skupina lidí nebo člověk preferuje určitý druh umění, ale to neznamená, že by nemělo existovat a rozvíjet se jiné umění, a to vůbec neznamená, že by se různé druhy umění navzájem nemohly ovlivňovat, a to tak, aby člověk mohl třídit kterýkoli druh umění, který známe nebo který se ještě objeví, tak, aby byl ještě více člověkem. A tak si myslím, že základní otázka pesimismu a optimismu nejen v literatuře, by tím odpověděla na to, jestliže se dokážeme naučit vnímat umění a tak nemusíme hádat, jestli je to lepší nebo jiný druh zase horší.

H.D. Tady ale šlo o to /pokud jsem to správně pochopil/, jestli ta technika /videorekordér/ to umění nezabíjí, budeme-li jenom konzumovat /neohmatáme-li si např. knížku/!!!

Načež diskuse byla rozpuštěna /za 5 minut začínalo vyhlášení soutěže "O cenu Karla Čapka"/ a bylo doporučeno, aby se v diskusi pokračovalo na chodbě, přičemž prý: "Facka není argument"!!!

Omlouváme se všem, kteří přispěli do diskuse podnětnými příspěvky za to, že jsme neuvedli jejich jména - jsou nám z větší části neznámá!!

/pokračování v dalším čísle/ /zpracoval MH/

- x - x - x - x - x - x -

Š u m p e r k - 8 4 - Celostátní literární soutěže SF

Se vznikem nových klubů a s potřebou mít co tisknout ve fanzinu souvisí i inflace celostátních literárních soutěží klubů v oboru vědecké fikce, které "odčerpávají" autorům díla a nutí je leckdy i k nekvalitní tvorbě. Tyto soutěže nemají rovněž početnou účast, což ovlivňuje i výsledky. Proto se kluby dohodly na podpoře celostátních vědeckofantastických soutěží /ostatní budou regionální s neomezenou účastí/:

	<u>uzávěrka</u>
1. O cenu Karla Čapka /SFK Pardubice/.	31.1.
2. O cenu Huňáče zeleného /Villoidus Viridis/ /SFK MFF UK Villoidus/	31.3.
3. Šulet /SFK Šumperk/	28.2.
4. Pseudovyabstrahovaná Judita /SFK Boskovice/	30.9.
5. O stříbřitě lesklý Halmochron /SFK Androméda - Plzeň/	30.9.

* * *

O Ufíkův talíř /SFK České Budějovice/-výtvarná soutěž 28.2.

MH

- x - x - x - x - x - x - x -

POZOR !!!!! Změna !!! POZOR !!!!! Změna !!! POZOR !!!!! Změna !!!

Uzávěrka naší soutěže - o cenu Huňáče zeleného /Villoidus Viridis SF ssp. 1985/ se posouvá na 31.3.1985 !!!! MH

Douglas Adams

STOPAŘŮV PRŮVODCE GALAXIÍ

=====

/Douglas Adams: The Hitch-Hikers' Guide to the Galaxy,
Pan Books, London 1901, 17. vydání, 159 str./

Náznak recenze s ukázkami

Arthur Dent se příliš pozdě dověděl, že jeho domek má být zbourán, aby uvolnil cestu strojům stavějícím nějakou objížďku. Neměl už čas na skutečně účinný zákrok, proto se večer v hospodě opil a všem svým známým vylíčil, co si myslí o celé obecní radě, silniční síti a státě vůbec. Když se ráno probрал z opojení, měl sotva pár minut na to, aby zaskočil do koupelny. Když zaslechl venku buldozery, vyběhl ven a zalehl před nimi do bláta. S napůl oholenou tváří vysvětlil předákovi buldozeristů Prosserovi, že tam zůstane ležet a svým tělem bude chránit svůj dům, jak dlouho bude třeba.

– „Ale plány byly vystaveny...“

„Vystaveny? Našel jsem je až dole ve sklepě.“

„Tam je vývěsní deska.“

„S baterkou.“

„No, asi zhaslo světlo.“

„A schody zmizely samy od sebe.“

„Tak podívejte, našel jste vyhlášku?“

„Ano,“ řekl Arthur, „ano, našel. Byla vystavena na dně zamčené skříně umístěné na nepoužívaném záchodě označeném tabulkou ZDE JSOU LVI.“

Nad nimi přešel mrak a zakryl slunce. Přes Arthura Denta, který ležel v chladném blátě, přeletěl stín. Stín padl také na dům. Prosser se na něj zamračil.

„Není to nijak zvlášť pěkný dům,“ řekl.

„Lituji, mně se líbí.“

„Objížďka se vám bude líbit taky.“

„Držte hubu,“ řekl Arthur Dent. „Držte hubu a jděte pryč.“

Svoji blbou objížďku si vezte s sebou. Nemáte na to právo a dobře to víte.“

Prosser několikrát naprázdno otevřel a zavřel ústa, zatímco jeho mysl byla zaměstnána nevysvětlitelnými, ale nesnesitelně přitažlivými vizemi plamenů pohlcujících dům Arthura Denta a Arthura samého, jak s hlasitým nářkem prchá před plápolající troskou a ze zad mu trčí alespoň tři masivní kopí. Mr Prosser měl podobné vidiny často a už z toho začínal být nervózní. Na chvílku se zajíkl, ale pak se uklidnil.

„Pane Dente,“ řekl.

„Ano? Prosím?“

„Mám pro vás faktickou informaci. Víte, co se stane buldozeru, když ho prostě nechám přes vás přejet?“

„Copak?“

„Vůbec nic,“ řekl Mr. Prosser a nervózně odešel. –

Jedním z nejbližších přátel Arthura Denta byl Ford Prefect. Pocházel z Betelgeuse a na Zemi se zastavil jen na pár dní, aby doplnil údaje pro STOPAŘOVA PRŮVODCE GALAXIÍ. Protože však Země ležela

naprosto stranou veškeré civilizace, nepodařilo se mu řadu let planetu opustit. Když mu jeho indikátor oznámil, že se k Zemi blíží kosmická loď, rozhodl se vzít Arthura s sebou. Neřekl mu zatím sice, že je mimozemšťan, ale pro začátek jej alespoň obratným manévrem osvobodil z bláta, aby jej mohl v blízké putyce na takové odhalení připravit.

– Prosser byl trochu z neklidněn, když viděl, že Arthur má společnost.

„Hello!“ zavolal. „Už dostal pan Dent rozum?“

„Můžeme zatím,“ odpověděl otázkou Ford, „předpokládat, že ne?“

„Tedy?“ povzdechl si Mr Prosser.

„Můžeme také předpokládat, že má v úmyslu tu zůstat celý den?“

„Takže?“

„Takže všichni vaši lidé tu budou celý den stát a nic nedělat?“

„Možná, možná...“

„Jestliže jste se s tím tady smířil, nepotřebujete, aby tu skutečně celou tu dobu ležel, že?“

„Co?“

„Nepotřebujete,“ řekl trpělivě Ford, „aby tady skutečně ležel.“

„Tedy, skutečně, my vlastně nepotřebujeme...“

„Takže,“ pokračoval Ford Prefect, „kdybyste mohl jít sem a lehnout si tady...“

„Co?“ řekl Mr Prosser.

„Aha,“ řekl Ford Prefect, „asi jsem nemluvil dost jasně. Někdo si musí přece lehnout před buldozery. Jinak by jim nic nebránilo strhnout dům pana Denta.“

„Co?“ řekl Mr Prosser ještě jednou.

„Je to jednoduché,“ řekl Ford, „můj klient, pan Dent, říká, že přestane se svým pobytem v blátě jen za té podmínky, že to převezmete vy!“

„O čem se to vy dva vlastně bavíte?“ ozval se Arthur, ale Ford ho lehce kopl, aby byl zticha.

„Vy chcete,“ řekl Prosser, který si to musel přeslabikovat nahlas, „abych já šel a lehnul si tamhle do bláta...“

„Ano.“

„Před buldozer?“

„Ano.“

„Místo pana Denta.“

„Ano.“

„Do bláta.“

„Ano.“

„A za to vezmete pana Denta s ebou do hospody?“

„Ano.“ řekl Ford, „přesně tak.“

Mr Prosser udělal několik nejistých kroků kupředu a pak se zastavil.

„Slibujete, že to uděláte?“

„Slibuji,“ řekl Ford. Obrátil se k Arthurovi.

„Vstávej,“ řekl, „uhni, ať si může lehnout.“

Arthur vstal s pocitem, že se mu to asi zdá.

Ford pokynul Prosserovi a ten si nešikovně sedl do bláta.

Cítil, že celý jeho život je horečnatý sen. Někdy přemýšlel, komu se asi zdá a zdali se mu to líbí. Bláto objalo jeho zadek a ruce a nateklo mu do bot.

Ford se na něj přísně podíval.

„A ne abyste zatím věrolomně zbouřil panu Dentovi dům, když bude chvilku pryč, ano?“

„Taková myšlenka,“ zaúpěl Prosser, „mne vůbec nenapadla,“ pohodlně se opřel do bláta a pokračoval, „není ani možné, abych na to pomyslel.“

Když uviděl, že se blíží odborářský mluvčí buldozeristů, sklonil hlavu a zavřel oči. —

Ford Prefect zavedl Arthurs Denta do hospůdky, kde jej rychle opil, vysvětlil mu svůj mimozemský původ, ale byl přerušen hlukem buldozerů. Prosserovi muži bourali dům. Arthur vyběhl ven, ale než doběhl ke staveništi, ozval se hlas shůry a na nebi se objevily stíny obrovských kosmických lodí.

— „Lidé Země, dávejte, prosím, pozor,“ řekl hlas a bylo to nádherné. Perfektní kvadrofonický zvuk měl zkreslení na tak nízké úrovni, že se i stateční mužové rozplakali.

„Mluví Prostetnic Vagon Jeltz z Galaktické Rady pro plánování v Hyperkosmu,“ pokračoval hlas. „Jak zřejmě víte, plány rozvoje okrajových oblastí galaxie vyžadují nadprostorové dálnice vedoucí vašim systémem a vaše planeta je, bohužel, jedna z určených pro demolicí. Zásah bude trvat méně než dvě pozemské minuty. Děkuji vám.“

— —

Když Vagonové viděli paniku, která zachvátila Zemi, zapnuli opět své zesilovače.

— „Nemá smysl dělat překvapené. Všechny plány a příkazy k demolicím byly vystaveny ve vašem místním plánovacím odboru na Alfě Centauri po dobu padesáti pozemských let. Měli jste spoustu času podat jakoukoliv formální námitku a teď je příliš pozdě začínat kolem toho nějaký zmatek.“

V té době musel někdo zjistit vlnovou délku a vyslat k lodím Vagonů prosbu za zachování planety. Nikdo ji neslyšel, ale všichni slyšeli odpověď. Zesilovače znovu ožily. Hlas zněl dotčeně.

„Vy jste nikdy nebyli na Alfě Centauri? Co tím chcete říct? Proboha, lidi, vždyť je to jen čtyři světelné roky daleko. Lituji, ale pokud nemáte zájem o své vlastní místní záležitosti, je to vaše věc.“

Zapněte demoliční paprsky.“

Z lodí vytrysklo světlo.

„Nevím,“ dodal ještě hlas, „apatická planeto. Nemám žádný soucit.“ Pak se vypnul.

Následovalo hrozné ticho.

Následoval hrozný hluk.

Následovalo hrozné ticho.

Vogonská konstrukční flotila zmizela v inkoustově černé hvězdné tůni. —

Ford a Arthur se vloudili jako černí pasažéři s mlčenlivým souhlasem pomocného personálu, který tvořila rasa Dentrassi. Mezi oběma inteligentními druhy nebyla zdaleka dokonalá shoda, takže Dentrassi ukryli oba stepaře v nákladovém prostoru.

— Arthur nervózně štouchl do matrace a pak si na ni sedl. Ve skutečnosti neměl důvod k nervozitě, protože všechny matrace vypěstované v bažinách Zety Sqornshell jsou velmi pečlivě zabíjeny a sušeny, než jsou na export. Málokterá opět oživla.

Ford podal Arthurovi knihu.

„Co to je?“ zeptal se Arthur.

„STOPAŘŮV PRŮVODCE GALAXIÍ. Je to elektronická kniha. Řekne ti

všechno o čemkoli. To je její práce."

Arthur ji nervózně obracel v ruku.

"Líbí se mi obálka," řekl. "NEZTRÁCEJ HLAVU, To je první srozumitelná a užitečná věc, kterou mi dnes někdo řekl."

"Ukážu ti, jak se s tím zachází," řekl Ford. Vzal knihu od Arthura, který ji držel jako čtrnáct dní mrtvého skřivana, a vytáhl ji z pouzdra.

"Stiskneš tenhle knoflík a na obrazovce máš obsah."

Obrazovka velikosti asi tři krát čtyři palce se rozsvítila a rozběhly se po ní znaky.

"Když chceš něco vědět o Vogonech, vytukáš to takhle," jeho prsty se dotkly několika knoflíků. "A tady to máme."

Slova VOGONSKÉ KONSTRUKČNÍ FLOTILY zasvítily zeleně na obrazovce.

Ford stiskl velký červený knoflík a slova se rozběhla přes stínítko. Současně začala kniha mluvit tichým odměřeným hlasem. Říkala tohle:

"Vogonské konstrukční flotily. Co bys měl dělat, aby tě Vogon vzal na palubu? Nejlepší rada: hned na to zapomeň! Je to jedna z nejméně sympatických ras v Galaxii. Nejsou přímo zlí, ale mají špatnou povahu, jsou to bezcitní formální byrokraté. Nehnuli by ani prstem, aby zachránili svou vlastní babičku před Bugblatterským Hltounem na Traalu, pokud nebudou mít třikrát vystavený příkaz, který byl vyslán, zaslán, ztracen, nalezen, prošel veřejným projednáváním, znovu byl ztracen, pohřben tři měsíce v rašelině a neoběhl ještě jednou jako palivo.

Nejlepší způsob, jak se vyrovnat s existencí Vagonů, je strčit si prst do krku. Nejlepší způsob, jak Vagona dopálit, je nechat jeho babičku sežrat Bugblatterskému Hltounovi na Traalu.

V žádném případě nenechte Vagona, aby vám četl svou poezii!"

Arthur zamrkal.

"Podivná kniha."

"O to právě jde, je zastaralá," řekl Ford. "Právě dělám průzkum pro Nové Revidované Vydání STOPAŘE..." —

Vogonská poezie je třetí nejhorší ve Vesmíru. Druhá nejhorší náleží Āzgothům z Kria.

Úplně nejhorší poezie zmizela spolu se svým autorem, Paulou Nancy Millstoune Jenningsovou z Greenbridge v Essexu, Anglie, při destrukci planety Země.

— Prostetnic Vagon Jeltz se velmi pomalu usmál. Oba chycení vězni seděli v Křeslech pro Vnímání a Oceňování Poezie. Byli pevně uvázaní. Vagonové neměli žádné iluze, co se týče názorů na jejich poezii.

Na Fordově čele vystoupil pot a zalil elektrody, které byly připojeny k bateriím intenzifikátorů představitivosti, rytmickým modulátorům a dalším přístrojům zkonstruovaným tak, aby zvýšily stupeň vnímání básně a zajistily, že ani drobná nuance poetových myšlenek nebude ztracena. — —

Četba básně byla pro oba utrpením.

— Ford lapal po dechu. Převaloval svůj suchý jazyk v bolavých ústech a sténal.

Arthur řekl chytře: "Docela se mi to líbilo."

/Uvědomoval si totiž zcela jasně, že poetická seance je jediným bodem programu, který předchází jejich fyzické likvidaci./

Ford se k němu otočil a zíral. Tato finta ho prostě nenapadla.

Vogon překvapeně pozvedl obočí, což efektivně zakrylo jeho odporný nos, takže to bylo vlastně docela hezké.

„Tak dobře...” zavrhl ve vytržení.

„Ano,” řekl Arthur, „myslím, že zvláště některé kousky metafyzické imaginace byly partikulárně efektivní.”

Ford na něj stále ještě zíral a pomalu seřazoval své myšlenky podle nových zásad. Podaří se skutečně vyváznout?

„Ano, pokračuj...” pobízel Vogon.

„Ach... a ty... zajímavé rytmické pasáže,” pokračoval Arthur, „které ostře kontrastovaly s ...é ...é ...”

Ford přispěchal na pomoc.

„... kontrastovaly se surrealismem skryté metaforly zaměřené na ...é... é...”

Odpadl také, ale zatím se Arthur vzpamatoval.

„... na humanitu...”

„VOGONITU!” zasyčel na něj Ford.

„... na vogonitu básnickovy vášnivé duše,” Arthur cítil, že je na stopě, „což proniká médii, básnické struktury, aby transcendentně sublimovaly a dostaly se tak v soulad s fundamentálními dichotomiemi toto prvního /jeho hlas zpevněl a nastoupilo triumfální crescendo/ a prvotního záměru, který pak zůstává skutečným a živým pohledem do... do...”

„Do všeho, o čem byla ta báseň!” zavyl Ford a koutkem úst ucelil k Arthurovi: „Dobrá práce, Arthure, to „bylo moc dobré.”

Vogon na ně hleděl.

„Tak vy říkáte, že píšou v podstatě poezii proto, že pod mou bezcitnou skořápkou si přeji být milován,” řekl. „Je to tak?”

Ford se krátce uchechl.

„Ano, myslím, že ano.”

Vogon se vztyčil.

„Ne, jste úplně vedle, patolízalové,” řekl. „Já píšou poezii proto, abych všem ukázal svou proradnou bezcitnou skořápkou. Stejně vás vyhodím z lodi. Strážte! Vezměte vězně do vzduchového uzávěru číslo tři a vyhoďte je ven!” - -

- Vogon si tiše broukal a listoval v knize svých veršů.

„Hm,” řekl. „Kontrastovaly se surrealismem skryté metaforly...” Chvilí o tom přemýšlel a pak zavřel knihu s krutým úsměvem na rtech.

„Smrt je pro ně příliš dobrá,” řekl. ----

Ford a Arthur byli vymrštěni do vakua. Protože každý člověk přežije ve vzduchoprázdnu nejvýše třicet sekund, je pravděpodobnost, že by v té chvíli prolétala kolem jiná kosmická loď a zachránila je, asi jedna ku dvěma na sedmdesát pět tisíc.

Naštěstí právě na této nepravděpodobnostní hladině letěla kolem experimentální kosmická loď Srdce ze Zlata, která byla poháněna novými nepravděpodobnostními generátory. Pro své soukromé cíle ji při slavnostní ceremonii ukradl galaktický prezident Zaphod Beeblebrox. Nyní tedy zachránil oba odsouzence v poslední chvíli. Jeho skutečným cílem však bylo proslavení své osoby tím, že nalezne bájnou planetu Margatheu. Podle legend její obyvatelé stavěli na zázkazu celé planety, když však poklesla v důsledku hospodářské krize poptávka, zmizeli náhle ze scény. Zaphod se rozhodl, že planetu najde náhodou naslepo s využitím efektů nepravděpodobnostního pohonu.

Přes šílenost nápadu se mu to podaří. Na Margathei právě probíhá resuscitace obyvatel, kteří trávili miliony let v hibernaci, aby se dočkali lepších časů, kdy si od nich zase někdo něco objedná.

Novými zákazníky jsou skuteční páni Vesmíru - myši.

Objednaly si totiž znovu stavbu Zeměkoule, protože to byl jejich gigantický počítač, který Vagonové zničili několik sekund před koncem složitého výpočtu.

Jednalo se o pokračování dlouhého projektu, který začal v hluboké minulosti postavením počítače Hlubokomyslného. Myši jej zkonstruovaly, aby získaly odpověď na otázku smyslu Života, Vesmíru a vůbec Všeho. Výpočet trval sedm a půl milionu let. Po uplynutí této doby předstoupili před počítač dva technici, aby od něj převzali výsledek.

- „Dobré jitro,“ řekl konečně Hlubokomyslný.

„É... Dobré jitro, ó Hlubokomyslný,“ řekl Loonquawl nervózně, „máš pro nás... é... tedy...“

„Odpověď?“ přerušil jej Hlubokomyslný majestátně. „Ano. Mám.“

Oba muži se zachvěli očekáváním. Čas tedy neběžel nadarmo.

„Opravdu existuje odpověď?“ vydechl Phougch.

„Opravdu existuje,“ potvrdil Hlubokomyslný.

„Na Všechno? Na Otázku Života, Vesmíru a Všeho?“

„Ano.“

Oba muži byli na tento okamžik připraveni. Celý jejich život byl zasvěcen této chvíli. Byli při narození vybráni, aby byli svědky odpovědi. Přesto ale lapali po dechu vzrušením jako malé děti.

„Můžeš nám ji dát?“ naléhal Loonquawl.

„Ano.“

„Teď?“

„Teď.“

Oba si olízli suché rty.

„Ale nemyslím,“ dodal Hlubokomyslný, „že se vám bude líbit.“

„Nevadí!“ řekl Phougch. „Musíme ji znát. Teď!“

„Teď?“ zeptal se ještě jednou Hlubokomyslný.

„Ano. Teď...“

„Dobře,“ řekl počítač a opět ztichl. Oba muži se zavrtěli.

Napětí bylo nesnesitelné.

„Opravdu se vám. to nebude líbit,“ poznamenal Hlubokomyslný.

„Mluv!“

„Dobře,“ řekl Hlubokomyslný. „Odpověď na Velkou Otázku Života...“

„Ano...“

„Vesmíru a Všeho...“ pokračoval Hlubokomyslný.

„Ano...!“

„...je...“ řekl Hlubokomyslný a odmlčel se.

„Ano...!“

„... je...“

„Ano...!“

„Čtyřicet dva,“ řekl Hlubokomyslný s nekonečnou důstojností a klidem. - -

V další kapitole vysvětlí Hlubokomyslný, že odpověď je skutečně správná, otázka však nebyla zformulována tak dokonale, aby tato správná odpověď měla nějaký praktický smysl. Zoufalí operátoři vyžadují doporučení, jak získat správné znění otázky, které by bylo přiměřené odpovědi.

- „Ale ty to můžeš udělat?“ vykřikl Loonquawl.

Hlubokomyslný dlouho zvažoval odpověď. Nakonec řekl:

„NE,“ pevným nesmlouvavým tónem.

Oba muži se v zoufalství zhroutili do objetí svých křesel.

„Ale řeknu vám, kdo to dovede,“ řekl Hlubokomyslný.

Oba prudce vzhlédli.

„Kdo?“

„Řekni nám to!“

„Mluvím o počítači, který bude následovat po mně,“ řekl slavnostně Hlubokomyslný a jeho hlas opět získal tón profesionála.

„Bude to počítač, jehož operační možnosti nejsem hoden vyčís-
lit. Přesto jej ale pro vás navrhnu. Ten počítač bude moci najít
Otázku ke Konečné Odpovědi. Bude tak nekonečně a jemně složitý, že
organický život musí tvořit součást jeho operační jednotky. Vy sami
se vtělíte do nových forem a budete jej vést jako jeho součást jeho
deset milionů let dlouhým programem. Ano! Já jej pro vás navrhnu. A
také jej pro vás pojmenuji. Bude se jmenovat... Země!“

Phougch vytřeštil na Hlubokomyslného oči.

„To je ale blbý jméno,“ řekl a v té chvíli se v jeho těle ob-
jevily dlouhé trhliny. Pokoj se propadl do stropu. —

— Před Arthurem stál Slartibartfast a držel v rukou dva dráty.

„Konec záznamu,“ vysvětlil. ----

— „Poslechněte,“ řekl Arthur, „neušetřilo by vám spoustu času,
kdybych to vzdal a tiše se zbláznil?“

Starý pán se pokusil o trpělivé vysvětlení.

„Pozemšťane, planeta, na které jsi žil, byla objednána, zapla-
cena a provozována myšmi. Byla zničena pět minut před ukončením
účelu, pro který byla postavena a tak jsme dostali zakázku postavit
ji znovu.“

Arthur pochopil jen jediné slovo.

„Myši?“ řekl.

„Vskutku, Pozemšťane.“

„Podívejte, mluvíte o těch malých bílých chlupatých stvoře-
ních, která jsou zaměřena na sýr a ženy stojící na stolech a piští-
cích v nočních košilích podle módy počátku šedesátých let?“

Slartibartfast si zdvořile odkašlal.

„Pozemšťane,“ řekl, „někdy je těžké sledovat tok tvé řeči.

Uvědom si, že jsem spal v podzemí planety Margathea pět miliónů let
a nevím moc o počátku šedesátých let, o kterých jsi mluvil. Stvo-
ření, kterým říkáš myši, nejsou to, na co vypadají. Jsou to spíše
pokračování velmi inteligentních mnohoprostorových bytostí v naší
dimenzi. Ty věci se sýrem, a pištěním jsou jenom fasáda, která má
odvádět pozornost.“

Stařík se odmlčel a pak se soucitným úšklebkem pokračoval:

„Obávám se, že na vás dělali pokusy.“

Arthur o tom chvíli přemýšlel, ale pak se jeho tvář vyjasnila.

„Ale ne,“ řekl. „Už vidím, v čem je to nedorozumění. My jsme
totiž dělali pokusy s nimi. Často se jich používalo v psychologickém
bádání, Pavlov a tak. Takže ve skutečnosti myši běhaly v bludištích,
absolvovaly různé testy, zvonily na zvonek a tak, aby mohl být ana-
lyzován celý výchovný proces. Z pozorování jejich chování jsme o
sobě zjistili spoustu věcí o nás lidech, které...“

Arthurův hlas se vytratil do prázdna.

„Taková rafinovanost...“ řekl Slartibartfast, „to se musí oce-
nit.“ - -

Při zajišťování rekonstrukce Země zjistily myši, že je naživu
jeden lidský exemplář, který byl na planetě přítomen pět minut před
jejím zánikem. Dva myší vědci dostanou za úkol prozkoumat Arthurovu
mysl a vyextrahovat z ní příslušné řešení, které už tam muselo být

latentně přítomno, protože Arthur byl součástí výpočtu v jeho finální fázi. Když ale Arthur pochopí, že procedura vyžaduje rozřezání jeho mozku na kousky, projeví rozhodný nesouhlas, který nedokáže zmírnit ani ujištění, že dostane jako náhradu umělý elektronický mozek střední kvality a že nikdo nic nepozná.

Dent vědátorům uteče. Protože se ale oba vědci nemohou přiznat k tomu, že jim unikl tak primitivní živočich, raději si příslušné znění Otázky vymyslí, aby unikli blamáži.

Na útěku podzemím zastaví celou skupinku dva policisté, kteří hledají Zaphoda Bebblebroxe pro krádež kosmické lodi Srdce ze Zlata. Intenzivní palbou zaženou uprchlíky do malého výklenku.

Náhle však palba ustane a oba policisté klesnou mrtvi k zemi. Ohledání jejich mrtvol ukáže, že selhal dýchací, a klimatizační systémem řízený z jejich kosmického člunu palubním počítačem.

Na povrchu planety se šťastně shledají se svým robotem Marvinem, kterého mají jinak plné zuby, protože je neuvěřitelně protivný. Jeho tvůrci - Kybernetická Korporace Siria - jej totiž vybavili lidským vědomím a vytvořili tak robota, který byl vybaven bleskurychle pracující inteligencí, která mnohokrát převyšovala lidskou a současně bezvýhradnou poslušností lidem, Marvin byl ale první robot s lidským vědomím, tedy první, který si své ponižující postavení uvědomil a rádně vychutnal.

Zatímco policisté drželi v podzemí jeho pány v šachu, svěřil se palubnímu počítači policejního člunu s tím, jaké to je žít mezi lidmi a ten v depresi spáchal sebevraždu. Tak se Marvin stal bezděčným zachránce, cele skupiny.

Kniha je napsána podle velmi úspěšného rozhlasového seriálu.

Je kritikou amerikanistického způsobu života, ale navíc je velmi vtipná, takže tato kritika je účinná, protože dokáže proniknout ke čtenáři. Děj knihy je ve skutečnosti kostrou, která spojuje satirické epizody a dává prostor uštěpačným narážkám; například Kybernetická Korporace Siria má továrny na výrobu robotů, které pokrývají celou planetu... ale na dalších třech sídlí její reklamní oddělení.

Duchovně se snad trochu blíží Haškovu Švejkovi, ale její humor je lehčí, typicky anglosaský. Je to humor malého člověka, který není o nic horší, než ostatní, ale přesto se stále stává obětí různých souvislostí a náhod. Na rozdíl od známého hesla „To chce klid“, které bývá citováno často nevhodně, je hlavním krédem knihy heslo na obálce Průvodce: „Neztrácej hlavu!“. Přes kosmické katastrofy, galaktická bezpráví a frašky, které dělají z příběhu oslepující kaleidoskop, je nosným prvkem víra, že s životem je třeba bojovat ze všech sil a za všech podmínek a trocha humoru nemůže tedy rozhodně vadit.

Závěrem bych chtěl poděkovat dr. Pavlíkovi, který mi umožnil tento volný překlad vybraných pasáží připravit. Podle zatím neověřených zpráv existuje v Brně překlad celé knihy, takže doufám, že se podaří ji vydat, ale nebude srovnávána s tímto výtahem, který jsem chtěl hlavně dodělat dobře a rychle, aby se brzy dostal do fanzinu našeho klubu.

Stanislav Švachouček

„Lovím mouchy, tedy jsem,“ nafukovala se Žába Kuňkalka.

„Myslím, tedy jsem,“ naparoval se Člověk Rozumný.

„Jste ve mně obsaženi,“ řekl Všehomír Kosmos a samou pýchou se rozpínal, „a proto já jsem víc, než vy.“

I dostali se Žába Kuňkalka, Člověk Rozumný a Všehomír Kosmos do sporu: Kdo je víc?

„Vyjadřujme se přesně,“ řekl Člověk Rozumný, který rád poučoval a všude chtěl mít vrch. „Když budeme otázku formulovat jako: kdo je víc?, vyhraje určitě tadyhle Všehomír. A my si ani neškrtnem,“ povídá Žábě. „Otázka ve skutečnosti zní: kdo víc existuje?“

„Kdo může existovat víc, než ten, kdo v sobě zahrnuje všechno jsoucno?“ hřímal Všehomír sebejistě a pateticky na vlně reliktního záření.

„Ty moulo,“ pokřikuje na něj Člověk Rozumný drze, „jak jsi velký, tak jsi hloupý. Ty myslíš, že když obsahuješ hromadu starých krámů, hned proto nejvíc jsi? Víš jak mi připadáš? Jako marnivá ženská, co si na sebe musí navěsit co nejvíc cetek, aby si jí všichni všimli!“ Pak se Člověk Rozumný /jako vždy v duševní krizi, na které si velmi zakládal/ nadechl a vyřkl do prostoročasu svůj trumf: „Vězte, že nejvíc existuju já, protože mám světobol a občas také lásku! Víte vy vůbec, co to je?“

Žába Kuňkalka a Všehomír Kosmos na chvílku strnuli. První se vzpamatoval Všehomír: „Jen se nevytahuj! Protože jsi ve mně, je ve mně i ten tvůj slavný světobol. Tak co?“

Člověk však nezapřel své příjmení Rozumný: „Neplet si, ty starý nedouku, můj světobol s tím svým hvězdným haraburdím! Máš pravdu, to přiznávám, že bez tebe bych nebyl ani já, ani můj světobol. Jenomže tak jako ty obsahuješ moje vědomí, ono obsahuje tebe. A navíc: moje vědomí se snaží pochopit, zatímco, ty na něj úplně kašleš. Aha, a kdo je víc? Máš ty vůbec nějaké vědomí, že si vyskakuješ?“

„To nemám,“ přiznal Všehomír Kosmos, v podstatě prostáček už od Velkého Třesku, který ho silně poznamenal. Byl z toho celý tumpachový.

Žába Kunkalka, která do té doby mlčela, už nemohla dál poslouchat Člověkovy velkohubé tirády. „Za to, že si neumíš srovnat věci v hlavě a máš pořád světobol, si můžeš jen ty sám,“ spílala Rozumnému, protože ho odjakživa nechápala a ztotožňovala se spíš se Všehomírem.

„Místo, abys jen tak žil, lapal mouchy a snášel vajíčka,“ poučovala Člověka, který jen nevrle supěl, „strkáš n; s do cizích věcí. Povídám vám oběma, že největší způsob, jak být, rozhodně není všechno obsahovat, nýbrž být přirozený a neutíkat ze svých hranic.

V prostotě a čistotě je nejvíc existence: A nezlobte se,“ kuňkla Žába skromně, naprosto vyčerpána, svým výkonem, „líp vám to nepovím.“ A odešla, plakat pod lopuch.

Do vzniklého trapného ticha náhle promluvil podivný dutý hlas: „Vaše problémy bych tedy chtěla mít!“

Všichni se ohlédli a vytušili, že kdesi na zdánlivém horizontu uzavřeného nekonečna se objevila Černá Díra.

„Podívejte se na mě, vy hlupácci! Vůbec neexistuju a přesto vás všechny sním!“ zařvala neurvale a cynicky a spolkla Žabu, Člověka i Všehomíra jedním vrzem..

Ale nebojte se! Všechno dobře dopadlo, dá-li se to tak říci. Černá Díra totiž dočista zapoměla, že je spojena Červím Průchodem s relativně hodnou Bílou Dírou a ta zase všechno vyvrhla nazpátek. Ihned se vytvořil nový Časoprostor, o nic horší a o nic lepší, než ten starý a všichni zase byli.

Od té doby se Žába Kuňkalka, Člověk Rozumný a Všehomír Kosmos raději nehádají.

Poznámka: Z této bajky nevyplývá prakticky žádné poučení.

- x - x - x - x - x - x -

Š u m p e r k - 8 4 - Popularizace SF "kufříkové pořady"

Na listopadovém setkání bylo konstatováno, že žádný klub nemůže připravit svůj pořad více než 1 krát za měsíc. Pokud se však vytvoří něco opravdu kvalitního, bylo by potřeba, aby se toto neodložilo „do šuplíku“ k ostatním průměrným pořadům, ale aby tento kvalitní pořad sloužil k propagaci SF u nás dál.

Proto se kluby dohodly o tvoření tzv. "kufříkových pořadů" - pořadů, které by bylo možno dát do "kufříku" /scénáře, magnetofonovou nahrávku, diapozitivy apod,/ a na požádání zasílat SFklubům, aby tyto výtvořily mohlo vzhlednout více lidí, a to nejen v klubech.

Tyto pořady musí být zpracovány tak, aby i člověk neznalý té které problematiky mohl bez větších problémů s pořadem vystoupit na veřejnosti a sloužit tak popularizaci SF.

Pořady budou k dispozici v klubovně KK /Koordinační Komise/ v Polské ulici; KK se současně na vás všechny obrací s prosbou o pomoc při jejich tvorbě a výrobě !!!

Bližší informace uveřejní v nejbližší době INTERKOM !!!

MH

Naron z nejstaršího národa na Rigelu se ve svém úřadu zabýval doplňováním galaktických záznamů. Měl velkou knihu se seznamem nesčetných národů celé galaxie, které dosáhly nějaké formy inteligence, a druhou, o poznání menší, kde byly zaregistrovány všechny národy, které dosáhly zralosti a bylo shledáno, že si zaslouží stát se členy Galaktické federace.

Z velkého rejstříku byla spousta jmen vyškrtuta: jména národů, které z toho nebo onoho důvodu vymřely. Katastrofy, biochemické a biofyzikální poruchy nebo společenská nerovnováha byly příčinami jejich zkázy. V malé knize naopak nebyl škrtnut jediný řádek.

Naron, vysoký a neuvěřitelně starý, se díval na posla, který se blížil.

„Narone!“ řekl posel. „Nesmírný a Jediný!“

„No dobře, dobře, co je? Nechte těch ceremonií.“

„Další druh organismů dosáhl zralosti.“

„Skvělé! Skvělé! V poslední době přibývají rychle. Každý rok nějaký další. Kdo?“

Posel uvedl kódové číslo galaxie a souřadnice planety v ní.

„Hm, ano,“ řekl Naron, „znám tu planetu.“ A odepsal svým vypsaným písmem záznam z první knihy, a pak jej převedl do druhé.

K pojmenování si vypůjčil jméno, pod kterým znala tu planetu většina jejich obyvatel. Napsal: Země.

„Ty nové bytosti,“ řekl pak, „drží jeden krásný rekord. Žádný jiný organismus nepřešel v tak krátké době od primitivní inteligence ke zralosti. Doufám, že to není nějaký omyl.“

„Žádný omyl, pane,“ řekl posel.

„Objevíli už termonukleární energii, ne?“

„Jistě, pane.“

„Báječně, to je měřítko zralosti,“ usmál se Naron spokojeně.

„A jejich rakety v nejbližší době vstoupí do kontaktu s Federací.“

„Zatím, ó Nesmírný a Jediný,“ řekl s jistým zdráháním posel, „pozorovatelé hlásí, že se o vesmírné lety dosud nepokusili.“

Narona to překvapilo.

„Opravdu se vůbec nepokusili? Nemají ani vesmírné stanice?“

„Ještě ne, pane.“

„Ale jestliže objevili atomovou energii, kde tedy provádějí zkoušky a pokusné výbuchy?“

„Na svojí planetě, pane.“

Naron vztyčil celých svých šest metrů do výšky a zaburácel:

„Na svojí planetě?“

„Ano, pane.“

A Naron pomalu vytáhl pero a přeškrtnl čarou poslední záznam v malé knížce. Něco takového se nikdy předtím nestalo, ale Naron byl velmi, velmi moudrý, a to, co věděl, věděl lépe než kdo jiný ve všech galaxiích.

„Blbouni!“, zabručel.

Hurá! Otevřely se obrovské možnosti propagace vědy a techniky, začíná vycházet nový časopis „Kybernetik“.

Odhodil jsem noviny a skočil k psacímu stolu. V jeho hlubokých zásuvkách se nehledaly zažloutlé desky snadno. „Dobrý večer, Venuše,“ vykřikl jsem vesele, sáhl po klobouku a vyrazil na šťastnou plavbu.

„Dobrý večer, Venuše“ je samozřejmě moje vlastní povídka. Dva dlouhé roky se snaží dostat do tisku. Není její ani mou vinou, že se k nám štěstěna stále obrací zády...

Nepochybujte o tom, že jsem za dva roky vyleštil kliky všech nakladatelství. V kancelářích redaktorů jsem tolikrát strkal svůj ubohý klobouk poníženě do podpaží, že už ho dnes ve sběrně nechtějí. Ale vždycky jsem slyšel jen jedno: „Práce je syrová, musíte na tom. ještě pracovat.“

Vracel jsem se domů zamračen. Úporně jsem se ryl v nešťastné povídce. Ale už druhého dne jsem slyšel od dalšího redaktora:

„Práce je syrová... musíte...“.

Syrová? Vařím ji a ohřívám už třetí rok. I starý havran by už musel být měkký. Ale komu to mám vykládat? Neposlouchají mne.

A nyní, sláva Alláhovi, se narodil časopis „Kybernetik“.

Právě vzniká. Prázdné stoly. Zpočátku pro ně bude vše objevem.

„No, štěstěno, teď se nevykroutíš,“ pomyslel jsem si vesele.

Jen jedno mne znepokojovalo, není pravděpodobné, že by zaměstnanci „Kybernetika“ naverbovali na Měsíci nebo jinde ve hvězdách. Bojím se, že získali některého ze starých žurnalistů. A ti, bohužel, znali mne i moji povídku. Už jsem v duchu slyšel jejich jedovatý šepot: „Bože, jak rychle sem našel cestu ten vlezlý Ali Mursal.“

Zdálo se, že to vyšlo. Pečlivě jsem si očistil boty, což není zdaleka zbytečné, klobouk jsem sundal už v chodbě a opatrně otevřel dveře. V kanceláři seděl úplně neznámý chlap. V každém, případě jsem se s ním zatím v žádné redakci nesetkal.

Když jsem viděl, že je cesta volná, rozhodně jsem přistoupil ke stolu a zdvořile pozdravil:

„Salam alejkum.“

„Salam.“ Zavřel knihu.

„Tady sídlí redakce časopisu kybernetik?“

„Ano.“

„Mohl bych mluvit s redaktorem?“

„Ano, poslouchám.“

Abych udělal dojem člověka skromného a plachého, rozpačitě jsem se usmál. Pak, jako bych překonal první rozpaky, jsem mu podal desky s rukopisem.

„Promiňte, prosím, že obtěžuji. Napsal jsem povídku a nevím... Možná vy byste...“

Mlčky vzal desky. Čekal jsem, že zazvoní a vejde někdo ze starých novinářů. Aniž by něco tušil, redaktor nás seznámí a požádá o posudek během týdne. Podřízený vezme „Venuši“ a tiše se vzdálí se slovy: „Ach jo, zase ten vlezlý Ali Mursal...“

Nic podobného. Redaktor mi nabídl místo a zeptal se:

„Můžete pět minut počkat?“

Teď bylo jasné, že jsme se nikdy nesetkali. Jinak by věděl, že počkám i pět hodin.

Redaktor přestoupil k zařízení, které stálo v rohu místnosti. Všiml jsem si ho už dříve, vnímavost je totiž mým životním heslem. Ale nebyl jsem zbytečně zvědavý, protože v našem choulostivém podnikání je nutná opatrnost. Navenek to vypadalo trochu jako klavír a tiskárna dohromady.

Redaktor přistoupil k té divné věci, zvedl víko a pečlivě, vložil dovnitř rukopis. Všiml jsem si, že ještě stiskl nějaký knoflík. Potom... potom se vrátil, uvelebil se pohodlně v křesle a začel se do knihy.

Ze stroje se ozvalo tiché bzučení. Nezabývám se technikou, ale něco podobné jsem slyšel u rentgenu na středisku. K bzučení se přidal šelest, jako by neviditelná ruka rozčileně rovnala papíry.

Hučení ztichlo. Hned potom jsem uslyšel tukaní připomínající psací stroj. Na stole před redaktorem se rozsvítilo zelené světélko.

Na rukopisu ležela tenká papírové páska. Nasadil jsem si brýle a zavrtal jsem se do ní očima. „Práce je syrová,“ četl jsem udiveně. „Kapitoly 11 a 12 příliš připomínají ‚Hvězdu KEC‘ od Běljajeva. Hlavní nedostatek – autor se nevyzná v technice a nedokáže ocenit její úlohu.“

Nejdříve jsem propadl zoufalství: „Surová!“ Ale cestou domů jsem pochopil, že mám kliku. Štěstěna se nakonec rozhodla věnovat mi nejzářivější ze svých úsměvů. Stroj se projevil jak tuctový člověk. Myslel jako on. Když se stal pánem redakce, chtěl, aby chválili právě jeho a jeho příbuzné. Dobře, miláčku! Předělám povídku tak, že záře mého nadšení oslepí tvé skleněné oči!

Prostě, bylo jasno. Dřel jsem od rána do noci.

V technice se vyznám jen málo. Pravda, rozeznám traktor od auta a nepletu si tramvaj s autobusem, jenže to pro povídku o nejnovějších objevech vědy a techniky není vždycky dost. Přesto jsem překážku elegantně obešel. Mí hrdinové prostě chválili techniku. Jeden z nich, pohnut do hloubi duše, pronesl dokonce dvoustránkový monolog o stroji, který dokáže zastat práci celé redakce!

O osud povídky jsem se už nebál. Až si přečte novou variantu, vrhne se mi ten čertův železnák kolem krku a začne mne vášnivě líbat. Pokud to zvládne. A pokud to ovšem dovolím. Nebude to příjemné, ale umění si žádá obětí...

Sebevědomě jsem vešel do pracovny, pokývl redaktorovi na pozdrav a odložil si sako.

„Povídka je hotova,“ oznámil jsem. „Požádejte váš vážený stroj, aby řekl své mínění.“

Tentokrát byla odpověď hotova mnohem dříve. Přesně za tři minuty, hlídal jsem čas podle hodinek, se rozsvítila zelená. Krátce zatukal stroj... Podle sluchu jsem odhadl, že odpověď se bude skládat ze dvou slov.

Než došel redaktor se stroji, probral jsem v duchu několik vhodných variant: „Výborná práce.“

„Nesporný přínos.“ Nebo možná strohé, ale stejně příjemné: „Rychle vydat!“

Nevěřil jsem svým očím: „Nenávidím patolízaly!“ Nasadil jsem si brýle, sňal je a znovu nasadil. Všichni přece nenávidíme patolízaly. Sám jsem o tom psal. Nedávno jsem si o tom pěkně popovídal s redaktorem, který ochotně vydal mou povídku o skutečných problémech dnešní galaxie... Ale nikdo, rozumíte, nikdo si netroufl tak nevychovaně a hrubě...

Před očima se mi udělaly červené kruhy. Zhoustly do neproniknutelné hradby. Musel jsem se opřít o zeď, abych se udržel na nohou.

Jistě si představíte, v jaké náladě jsem se vrátil domů. Vzpomínám si, že jeden naivní vědec psal, že člověk bude muset časem ustoupit strojům. V žádném případě to nebudu já. Zkrátka, dal jsem se znovu do povídky.

Nejkřiklavější fráze o významu techniky jsem vyhodil. Přidal jsem dva velmi kladné hrdiny. Umně jsem do dialogů zapletl citáty z několika tlustých vědeckých knih. Jak se to dělá, jistě víte. Například: „Jak se vám vede? Děkuji, celkem dobře. Mimochodem, když se tak bavíme o gravitaci... už Isaac Newton...“

Uplynul sotva měsíc a já opět klepal na dveře redakce časopisu „Kybernetik“. Nebudu vás okrádat o čas líčením výrazu tváře redaktora. Prostě, nakonec vložil rukopis do stroje.

Uběhlo osm minut. Rozsvítila se červená žárovka.

„Červená? To je něco nového,“ podivil jsem se nahlas.

Nikdo mi neodpověděl. Redaktor právě někam odešel.

Ozvalo se hučení. Zvedl jsem se a po špičkách přistoupil ke stroji. Nad ním se v tenkých spirálkách vznášel dým. Už zdáli jsem ucítil pach spáleniny.

Bylo jasné, že tam něco vyhořelo a stroj přestal fungovat. Myslel jsem na to s uspokojením. Nadešel čas odplaty. Nelítostný soudce, který mi připravil tolik trápení, sám potřeboval pomoc.

Stroj teď půjde do opravy. Může být hotov za dva nebo tři měsíce. Za tu dobu... Milosrdný bože, s lidmi se přece vždycky můžeme domluvit.

Náhle jsem uslyšel známé tukaní. Ze stroje pomalu lezla úzká telegrafní páska: „Popel nevyžádaných rukopisů nevracíme.“

/Bespoščadnyj sudža, ze sbírky Eti udivitelnyje zvezdy, Azerbajdžansko je gosudarstvennoje izdatělstvo, Baku 1966 přeložil Stanislav Švachouček/

- x - x - x - x - x - x -

Š u m p e r k - 8 4 - Spolupráce a koordinace mezi kluby

Na jednáních v Šumperku byla navržena stupnice pro začlenění SF klubů do „koordinace“. Stupnice spolupráce mezi kluby a mezi kluby a KK /Koordinační Komisi/ vypadá asi takto:

1. Psaní nebo jiný kontakt s KK
2. „Předplacen“ INTERKOM = KK dostala oznámkované obálky s adresou klubu - možnost z něho těžit.
3. Financování programů KK /archivu, kufříkových pořadů apod./
4. Aktivní spolupráce s KK a SF kluby, které mají „odbornost“ - - vyvíjejí činnost ve prospěch fandumu.
5. Klub je organizátorem nějaké celostátní akce, za kterou odpovídá.

MH

Š u m p e r k - 8 4 - Předběžný termín TEPLIC-85

Další pracovní setkání SF klubů - v Teplicích - se uskuteční s největší pravděpodobností první víkend v měsíci březnu, tedy 1. až 3. března 1985 !!!!!

/bez záruky/

MH